

1.7.2015

B8-0665/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl Burundžio
(2015/2723(RSP))

**Maria Heubuch, Judith Sargentini, Heidi Hautala, Barbara Lochbihler,
Igor Šoltes, Davor Škrlec**
Verts/ALE frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl Burundžio
(2015/2723(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į Tarybos 2015 m. birželio 22 d. išvadas dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į ES ir AKR Jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkų 2015 m. birželio 17 d. pareiškimą dėl padėties Burundyje,
 - atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės atstovo spaudai 2015 m. birželio 29 d. pareiškimą dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. birželio 13 d. Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikime priimtą deklaraciją dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 31 d. Rytų Afrikos bendrijos aukščiausiojo lygio susitikime priimtą deklaraciją dėl Burundžio,
 - atsižvelgdamas į persvarstytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu susitarimą,
 - atsižvelgdamas į 2000 m. rugpjūčio 28 d. Arušos taikos ir susitaikymo susitarimą,
 - atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdama į Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją,
 - atsižvelgdamas į Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją (ACDEG),
 - atsižvelgdamas į 2013 m. kovo mėn. Burundžiui skirtą veiksmų planą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi naujausia Burundžio istorija paženklinta pilietinio karo, plačiai paplitusio politinio smurto, nepakankamo išsivystymo ir skurdo reiškiniais;
- B. kadangi pagal 2000 m. Arušos taikos ir susitaikymo susitarimą buvo pradėtas nacionalinio susitaikymo procesas ir tai lėmė, kad kurį laiką buvo užtikrinamas santykinis stabilumas, nepaisant plačiai paplitusio politinio smurto momentų;
- C. kadangi prezidentas Pierre Nkurunziza šiuo metu kandidatuoja siekdamas trečiosios prezidento kadencijos, o tai plačiu mastu vertinama kaip Arušos susitarimo ir Burundžio konstitucijos pažeidimas;
- D. kadangi dabartiniam prezidentui iškėlus savo kandidatūrą rinkimuose pradėta vykdyti

- didelė Burundžio opozicijos, žmogaus teisių aktyvistų, pilietinės visuomenės veikėjų ir žiniasklaidos sprespauda, įskaitant opozicijos lyderio Zedi Feruzi nužudymą;
- E. kadangi įstatymų leidžiamosios valdžios ir vietos rinkimai Burundyje įvyko 2015 m. birželio 29 d., o prezidento rinkimus numatyta surengti 2015 m. liepos 15 d.; kadangi opozicija boikotavo abu šiuos rinkimus;
 - F. kadangi birželio mėnesį balsavietės buvo puolamos ir tai rodo padėties, kuriai esant vyko rinkimai, nestabilumą;
 - G. kadangi nuo 2015 m. balandžio 26 d. policijos pajėgų ir opozicijos aktyvistų susidūrimuose žuvo ne mažiau kaip 27 žmonės;
 - H. kadangi su valdančiąja partija susijusios ginkluotos jaunuolių grupės sistemingai terorizuoja žmones, kurie, kaip manoma, remia opoziciją arba kritiškai vertina vyriausybę, ir grasina šiems žmonėms;
 - I. kadangi maždaug tūkstantis demonstrantų buvo sulaikyti ir nebuvo paleisti iš kalėjimų ir kitų sulaikymo centrų;
 - J. kadangi apie 100 000 Burundžio gyventojų pabėgo į kaimynines šalis;
 - K. kadangi Didžiųjų ežerų regione jau daugiau kaip dvidešimt metų kenčiama dėl politinio nestabilumo ir ginkluotų konfliktų ir kadangi kyla didelis pavojus, kad vidaus konfliktai pasklis į kaimynines šalis;
 - L. kadangi šalį paliko daugelis kritišką nuomonę reiškiančių asmenų, tarp jų prezidento pavaduotojas Gervais Rufyikiri, Burundžio parlamento pirmininkas Pie Ntavyohanyuma, Konstitucinio teismo pirmininko pavaduotojas Sylvere Nimpagaritse ir didžiausios Burundžio NVO „Maison Shalom“ steigėja Maggy Barnkitse; visiems šiems asmenims buvo grasinama po to, kai jie išreiškė nepritarimą dėl prezidento P. Nkurunzizos trečiosios kadencijos;
 - M. kadangi regione, kuriame dar nepamirštas 1994 m. Ruandoje vykdytas genocidas, valstybės valdžios kontroliuojama žiniasklaida ėmė propaguoti etninę neapykantą;
 - N. kadangi Jungtinės Tautos, Afrikos Sąjunga ir Rytų Afrikos bendrija paragino atidėti rinkimus atsižvelgiant į esamą nestabilią padėtį ir į tai, kad opozicija neturi jokių galimybių laisvai vykdyti rinkimų kampaniją;
 - O. kadangi ES atšaukė savo rinkimų stebėjimo misiją iš Burundžio, o Rytų Afrikos bendrija ir Afrikos Sąjunga atsisakė siųsti savo rinkimų stebėjimo misijas;
 - P. kadangi Afrikos Sąjunga pareiškė esanti pasirengusi išsiųsti žmogaus teisių stebėtojus ir karinius ekspertus į Burundį, tačiau Burundžio valdžios institucijos atsisakė įsileisti juos į šalį;
 - Q. kadangi Burundžiui iš Europos plėtros fondo 2014–2020 m. laikotarpiui numatyta skirti 432 mln. eurų;
 - 1. reiškia itin didelį susirūpinimą dėl padėties Burundyje, nes kyla pavojus, kad šioje

šalyje vėl prasidės pilietinis karas ir dėl to bus dar labiau destabilizuotas Didžiųjų ežerų regionas, kurio būklė jau ir taip yra sunki;

2. mano, kad 2015 m. birželio 29 d. vykę rinkimai nebuvo laisvi ir sąžiningi, kad Burundžio valdžios institucijos sistemingai trukdė opozicijai vykdyti rinkimų kampaniją, neleisdamos rengti viešų demonstracijų, grasindamos opozicijai priklausantiems politikams ir pilietinės visuomenės veikėjams ir kad dėl šių veiksmų šalį paliko daugybė žmonių; taip pat mano, kad Burundžio valdžios institucijos, vadovaujamos prezidento P. Nkurunzizos, rengdamos rinkimus ne kartą šiurkščiai pažeidė Burundžio konstituciją;
3. mano, jog prezidento P. Nkurunzizos kandidatavimas trečiajai kadencijai akivaizdžiai pažeidžia Arušos susitarimą, pagal kurį numatyta, kad prezidentas renkamas penkerių metų kadencijai ir gali būti vieną kartą perrinktas, tačiau niekas negali būti prezidentu ilgiau nei dvi kadencijas;
4. smerkia Burundžio opozicijai taikomą didelę priespaudą, valdančiosios partijos jaunimo nereguliariųjų karinių pajėgų „Imbonerakure“ vykdomą terorą ir žiniasklaidos suvaržymą;
5. primygtinai ragina Burundžio valdžios institucijas užtikrinti, kad šie įvykiai būtų visapusiškai ištirti ir kad kaltininkai būtų patraukti atsakomybėn;
6. ragina nedelsiant nuginkluoti neregulias karines pajėgas „Imbonerakure“;
7. mano, kad atsakomybė dėl ūmaus politinės padėties Burundyje pablogėjimo visų pirma tenka prezidentui Pierre Nkurunzizai, ir ragina jį nedelsiant pradėti rimtą dialogą su Burundžio opozicinėmis jėgomis, kad būtų rastas dabartinės krizės sprendimas; toks sprendimas turi būti grindžiamas Arušos taikos ir susitaikymo susitarimu;
8. ragina prezidentą P. Nkurunzizą ir Burundžio valdžios institucijas nedelsiant atidėti prezidento rinkimus;
9. primena apie Kotonu susitarimu Burundžio prisiimtus įsipareigojimus paisyti žmogaus teisių, demokratinų vertybių ir teisinės valstybės principų; primena, kad minėtosios teisės įtvirtintos taip pat ir Burundžio konstitucijoje;
10. ragina Burundžio valdžios institucijas gerbti ir apsaugoti visų Burundžio gyventojų pagrindines teises, įskaitant opozicijos rėmėjų žodžio ir susirinkimų laisves, nedelsiant panaikinti žiniasklaidai taikomus apribojimus, leisti grįžti iš šalies pasitraukusiems opozicijos lyderiams, besąlygiškai išlaisvinti visus politinius kalinius ir nebepriekabauti prie pilietinės visuomenės organizacijų;
11. primygtinai ragina Burundžio valdžios institucijas nedelsiant įsileisti į šalį paskirtuosius Afrikos Sąjungos žmogaus teisių stebėtojus ir karinius ekspertus ir susilaikyti nuo bet kokių veiksmų, kuriais jiems būtų trukdoma atlikti savo darbą;
12. palankiai vertina EIVT 2015 m. birželio 29 d. pareiškimą, kuriame teigiama, kad pagal Kotonu susitarimo 69 straipsnį gali būti imtasi priemonių prieš Burundžio valdžios institucijas, ir ragina EIVT ir Tarybą skubiai priimti ir įgyvendinti sprendimus;

13. prašo, kad tokios priemonės apimtų tikslines ribojamąsias priemones, pvz., asmenims, dėl kurių veiksmų galėjo arba gali būti išprovokuoti smurto veiksmai, represijos ir rimti žmogaus teisių pažeidimai ir (arba) gali būti kenkiama pastangoms rasti politinį sprendimą laikantis Afrikos Sąjungos ir Rytų Afrikos bendrijos pasiūlytos sistemos, taikomą draudimą keliauti ir jų turto įšaldymą;
14. ragina ES, Rytų Afrikos bendriją ir Afrikos Sąjungą nepripažinti teisėta vyriausybės, kuri bus sudaryta surengus netinkamą rinkimų procesą;
15. palankiai vertina ir remia Jungtinių Tautų, Afrikos Sąjungos ir Rytų Afrikos bendrijos pastangas tarpininkauti;
16. reiškia didelį susirūpinimą dėl į kaimynines šalis nuolat plūstančių pabėgėlių srautų, pakartoja remiantis regione veikiančias humanitarines organizacijas, kurios tenkina neatidėliotinus pabėgėlių poreikius, ir palankiai vertina priimančiųjų šalių valdžios institucijų vykdomą atvirumo ir priėmimo politiką gyventojų, ieškančių prieglobsčio jų šalyse, atžvilgiu;
17. yra itin susirūpinęs dėl tam tikrose vyriausybei artimose žiniasklaidos priemonėse vėl pradėtos kurstyti neapykantos ir mano, kad atsakomybė už tai ir už galimas pasekmes tenka prezidentui P. Nkurunzizai; ragina Tarptautinio baudžiamojo teismo prokurorą atidžiai stebėti minėtąsias žiniasklaidos priemones ir politinių lyderių kalbas etninės neapykantos kurstymo aspektu;
18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, AKR ir ES Jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkams, ES valstybių narių vyriausybėms, JT Saugumo Tarybai, Afrikos Sąjungai ir Didžiųjų Ežerų regiono bei Pietų Afrikos šalių vyriausybėms.